Olga Macíková, Ludmila Mlýnková

Španělština pro samouky

a věčné začátečníky +mp3

Doma i ve třídě zábavně a zajímavě

Více než 2,5 hodin poslechových cvičení

edika.

Španělština pro samouky a věčné začátečníky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

Olga Macíková, Ludmila Mlýnková
Španělština pro samouky a věčné začátečníky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Olga Macíková, Ludmila Mlýnková

Španělština pro samouky a věčné začátečníky

MP3

Edika
Brno
2017

Předmluva

Španělština pro samouky je dalším příspěvkem k oblíbené řadě učebnic pro samouky. Je však vhodná nejen pro samouky, nýbrž pro všechny, kdo se španělštinou začínají, ať už jsou to studenti různých typů škol nebo jednotlivci. Samoukům se s ní ale bude dobře pracovat zvlášť proto, že obsahuje překlady všech textů i cvičení a samozřejmě i klíč ke cvičením.

Učebnice obsahuje 20 lekcí, které tvoří moduly po 4 lekcích, po nichž pak vždy následuje lekce opakovací. Každá z 20 lekcí začíná krátkými texty, buď dialogy, nebo souvislým vyprávěcím textem. Výchozí texty jsou moderní, autentické a jsou zaměřeny především na hovorový jazyk. Snažily jsme se také o to, aby nebyly nudné. Za textovou částí následuje oddíl Frazeologie, věnovaný obtížnějším frázím z textu, a dále pak najdete výklad gramatiky, která se v dané lekci vyskytuje. Do Jazykového koutku jsme zařadily upozornění na konstrukce a vazby, které českým studentům dělají potíže. V každé lekci se také můžete naučit několik ustálených rčení nebo přísloví. Po teoretické části následuje řada rozmanitých cvičení, která vám pomohou upevnit si novou slovní zásobu i probíranou gramatiku.

Opakovací lekce, kterých je celkem pět, jsou zaměřeny na reálie Španělska a španělsky mluvících zemí Latinské Ameriky. V těchto lekcích najdete kromě cvičení k danému tématu také blok cvičení opakovacích, která vám pomohou občerstvit si znalosti z celého modulu. Velká pozornost je také věnována rozdílům mezi evropskou a latinskoamerickou španělštinou.

Na konci učebnice jsou zařazena slovíčka k jednotlivým lekcím, přeložené texty, klíč ke cvičením včetně českého překladu výchozích vět a přehled časování sloves.

Texty, ustálená rčení i některá cvičení jsou doplněny vtipnými obrázky, které vám pomohou si daný jev zapamatovat.

K úspěšnému zvládnutí výslovnosti a nácviku porozumění mluvené španělštině vám poslouží nahrávka, kde naleznete všechny texty, frazeologii, poslechová cvičení, a u prvních čtyř lekcí i slovíčka.

Po každé opakovací lekci je zařazen test, na kterém si můžete ověřit, co jste se už naučili.

Jestliže vytrváte a prostudujete celou učebnici, dosáhnete úrovně B1 Evropského referenčního rámce.

Přejeme vám hodně úspěchů při studiu španělštiny!

Autorky

Děkujeme za pečlivou korekturu a připomínky panu Davidu Utrerovi.

Naše poděkování za realizaci nahrávek patří skvělému týmu rodilých mluvčích ve složení Eufrasio Lucena, Carme Laguarda, Olga Martínez, Cristina García a Juan Carlos Alba Vallejo.

Zvláštní dík patří ilustrátorce paní Jaroslavě Kučerové, jejíž vtipné kresby vám pomohou poodhalit záludnosti španělského jazyka.

OBSAH

SEZNAM NAHRÁVEK ..... **VI**

ÚVODNÍ LEKCE **1**

Úvodem ■ Přízvuk ■ Výslovnost ■ Španělská abeceda

1. LEKCE **6**

Hola, yo soy Mario ■ En la fiesta ■ ¿Qué es? ■ ¿Ser o no ser?

Osobní zájmena ■ Časování slovesa SER (být) ■ Časování sloves zakončených na -AR ■ Zápor u sloves ■ Člen u podstatných jmen ■ Tvoření ženského rodu přídavných jmen

2. LEKCE **15**

¿Adónde vas? ■ ¿Quién es? ■ ¡Qué difícil es aprender una lengua extranjera! ■ Sin mi familia yo no soy yo

Množné číslo podstatných a přídavných jmen ■ Postavení přídavných jmen ■ Časování sloves 2. a 3. slovesné třídy ■ Časování nepravidelného slovesa TENER (mít) ■ Časování nepravidelného slovesa IR (jít, jet) ■ Přivlastňovací zájmena nesamostatná ■ Číslovky 1–10

3. LEKCE **25**

¿Adivinas dónde estoy ahora? ■ ¿Qué tiempo hace hoy? ■ Estoy enamorada ■ Historia de un paraguas

Předložky A, EN, DE v místním významu ■ Vyjadřování pádových vztahů ■ Časování nepravidelného slovesa ESTAR a jeho používání ■ Nepravidelné sloveso HACER (dělat) ■ Zápor ve španělské větě ■ Tvoření ženského rodu přídavných jmen zakončených na -or

4. LEKCE **35**

Un paseo por el centro de la ciudad ■ Por favor, ¿hay una cafetería por aquí? ■ Por fin estamos en nuestra propia casa ■ En la ciudad

Neosobní slovesný tvar HAY ■ Používání slovesa ESTAR a výrazu HAY pro vyjádření umístění ■ Předložky a příslovce vyjadřující umístění ■ Vazba slovesa IR A + INFINITIV ■ Časování sloves zakončených na -CER, -CIR ■ Nepravidelné sloveso SABER (vědět, umět) ■ Nepravidelné sloveso DAR (dát, dávat) ■ Vazba PARA + INFINITIV

OPAKOVACÍ LEKCE I – REPASO I **43**

Bienvenidos a España ■ Test de autoevaluación I

5. LEKCE **48**

¿Cómo es tu mejor amigo? ■ Alicia es una chica muy divertida ■ Éste es Esteban ■ Historia de Mayra, una golondrina olvidadiza

Používání sloves SER a ESTAR (pokračování) ■ Slovesa se změnou kmenových samohlásek E → IE a O → UE ■ Časování slovesa JUGAR (hrát) ■ Nepravidelné sloveso SALIR (vyjít) ■ Ukazovací zájmena ■ Neurčité zájmeno TODO, TODA, TODOS, TODAS

6. LEKCE **57**

Un día con Amelia ■ Historia de Tania, una ballena tímida

Časování zvratných sloves ■ Nepravidelné sloveso VER (vidět) ■ Základní číslovky 11–30 ■ Udávání hodin ■ Dny v týdnu ■ Tázací zájmena a příslovce

7. LEKCE 67

Hoy puede ser un gran día (¡y mañana también!) ■ No encuentro mis gafas ■ Historia de Tico, un tiburón travieso

Zvratná slovesa ve vazbách ■ Slovesa se změnou kmenové samohlásky e → i ■ Nepravidelné sloveso VENIR (přijít, přijet) ■ Obvyklé opakování děje ■ Udávání času (pokračování) ■ Vyjadřování časových vztahů pomocí předložek a infinitivu ■ Krácení některých zájmen, číslovek řadových a přídavných jmen

8. LEKCE 75

¿Qué estás haciendo? ■ No puedo coger el teléfono, porque me estoy duchando ■ Historia de Zula, un mosquito que no quiere usar gafas

Gerundium ■ Vazba ESTAR + GERUNDIUM ■ Nepravidelné sloveso DECIR (říci, říkat) ■ Nepravidelné sloveso PONER (položit, dát) ■ Vazba ACABAR DE + infinitiv ■ Vazby vyjadřující začátek děje ■ Základní číslovky 31–199 ■ Záporná zájmena a příslovce ■ Porque – como (protože, jelikož)

OPAKOVACÍ LEKCE II – REPASO II 84

Viaje al Caribe ■ Test de autoevaluación II

9. LEKCE 89

¿Qué vas a ponerte? ■ Vamos de compras ■ ¡Vaya problema con los regalos!

Nepřízvučné tvary osobních zájmen ■ Zdůraznění předmětu ■ Budoucí čas jednoduchý ■ Odvozování příslovcí ■ Základní číslovky 200–miliarda ■ Měsíce, data a roční období

10. LEKCE 100

Preparando la tortilla de patatas ■ ¿Qué pasa en la cocina? ■ Los mercados españoles

Skupiny dvou osobních zájmen nepřízvučných ■ Stupňování přídavných jmen ■ Porovnávací výrazy ■ Podmínková souvětí ■ Nepravidelné sloveso CAER (padat, spadnout) ■ Nepravidelné sloveso OLER (být cítit) ■ PERO – SINO (QUE) (ale – nýbrž)

11. LEKCE 112

En el restaurante ■ La alimentación en España

Podmiňovací způsob ■ Osobní zájmena samostatná (po předložkách) ■ Stupňování příslovcí ■ Absolutní superlativ ■ Nepravidelné sloveso TRAER (přinést, přivézt, přivést) ■ Vazba IR + GERUNDIUM

12. LEKCE 124

Para movernos de un sitio a otro ■ Por favor, ¿para ir a la Puerta del Sol?

Kladný rozkazovací způsob pro 2. osobu jednotného a množného čísla ■ Nepravidelné sloveso HABER ■ Příčestí ■ Minulé časy ve španělštině ■ Minulý čas složený ■ Zájmeno CADA a CADA UNO/UNA ■ Zájmeno MISMO, -A, -OS, -AS (tentýž, týž, stejný) ■ Člen u podstatných jmen ženského rodu začínajících na přízvučné A-, HA-

OPAKOVACÍ LEKCE III – REPASO III 136

Viaje a México y a América Central ■ Test de autoevaluación III

13. LEKCE 142

Buscando alojamiento ■ En la estación de trenes ■ Turistas en España

Zájmena vztažná ■ Přivlastňovací zájmena samostatná ■ Časování sloves zakončených na -UIR ■ Opisné vazby slovesné

14. LEKCE 152

¿Qué pasó anteayer?

Tvoření minulého času jednoduchého (pretérito perfecto simple, pretérito indefinido) ■ Používání minulého času jednoduchého ■ Vyjádření změny stavu ■ Časování nepravidelných sloves REÍR(SE) (smát se) a SONREÍR(SE) (usmívat se)

15. LEKCE **163**

El invento de Aurelia ■ Nos conocimos cuando estaba estudiando en Roma ■ Vamos a la montaña

Tvoření imperfekta (pretérito imperfecto simple) ■ Používání imperfekta ■ Souslednost časová ■ Vyjádření následnosti v souslednosti časové ■ Vyjádření současnosti v souslednosti časové ■ Slovesa zakončená na -IAR s posunem přízvuku ■ Zájmeno TODO/TODA + podstatné jméno (pokračování) ■ Psaní a úprava dopisů

16. LEKCE **175**

¿Hasta cuándo piensas quedarte a vivir con nosotros? ■ ¿Independizarse o no?

Tvoření předminulého času (pretérito pluscuamperfecto) ■ Vyjádření předčasnosti v souslednosti časové ■ Člen u vlastních jmen ■ Tvoření ženského rodu u podstatných jmen ■ Nepravidelné sloveso CABER (vejít se) ■ Slovesa zakončená na -UAR s posunem přízvuku

OPAKOVACÍ LEKCE IV – REPASO IV **186**

Visitando Venezuela, Colombia, Ecuador, Perú y Bolivia ■ Test de autoevaluación IV

17. LEKCE **192**

En una agencia de viajes ■ ¡Apaga ya el ordenador y a dormir!

Subjuntiv (modo subjuntivo) ■ Tvoření subjuntivu přítomného času ■ Používání subjuntivu ve vedlejších větách ■ Používání subjuntivu ve větách přacích ■ Nepravidelné sloveso OÍR (slyšet) ■ Neurčité zájmeno CUALQUIERA (jakýkoliv, kterýkoliv) ■ Zdůraznění větného členu pomocí *lo que* ■ Infinitiv ve funkci neosobního rozkazu ■ Vyjádření přídavného jména pomocí opisu s předložkou DE

18. LEKCE **203**

No puedo moverme ■ En la consulta del médico

Kladné a záporné rozkazy ■ Číslovky řadové a násobné ■ Vazba PARAR DE + infinitiv (přestat něco dělat) ■ Vazba HACER + infinitiv (dát něco udělat)

19. LEKCE **213**

¿Trabajar o estudiar? ■ Buscando trabajo

Používání subjuntivu ve vedlejších větách po slovesech vyjadřujících pocity ■ Použití subjuntivu po neosobních výrazech ■ Trpný rod ■ Zpodstatnělý infinitiv

20. LEKCE **224**

¡Qué difícil es hablar el español! ■ La riqueza del idioma español

Zájmeno UNO, UNA ve všeobecném významu ■ Nepravidelné sloveso VALER (stát, mít cenu) ■ Tvoření zdrobnělin ■ Překlad českého STÁT SE (někým, něčím) ■ Slovesa s přízvučným -ú- ve kmeni ■ Základní rozdíly mezi španělskou a latinskoamerickou variantou španělštiny

OPAKOVACÍ LEKCE V – REPASO V **236**

Viaje al Cono Sur ■ Test de autoevaluación V

SLOVÍČKA K LEKCÍM **243**

KLÍČ KE CVIČENÍM **264**

PŘEKLADY TEXTŮ A POSLECHOVÝCH CVIČENÍ **290**

PŘEHLED ČASOVÁNÍ SLOVES **309**

Seznam nahrávek

ÚVODNÍ LEKCE **stopa**

Přízvuk

- cvičení 1 1
- cvičení 2 2
- cvičení 3 3

Výslovnost 4

- cvičení 4 5
- cvičení 5 6

Alfabeto español 7

LEKCE 1

- ¿Sabías que…? 8
- 1. Hola, yo soy Mario. 9
- 2. En la fiesta 10
- 3. ¿Qué es? 11
- 4. ¿Ser o no ser? 12
- frazeologie 13
- cvičení 7 14
- cvičení 9 15
- vocabulario 16

LEKCE 2

- ¿Sabías que…? 17
- 1. ¿Adónde vas? 18
- 2. ¿Quién es? 19
- 3. ¡Qué difícil es aprender una lengua extranjera! 20
- 4. Sin mi familia yo no soy yo 21
- frazeologie 22
- cvičení 8 23
- cvičení 12 24
- cvičení 15 25
- vocabulario 26

LEKCE 3

- ¿Sabías que…? 27
- 1. ¿Adivinas dónde estoy ahora? 28
- 2. ¿Qué tiempo hace hoy? 29
- 3. Estoy enamorada 30
- 4. Historia de un paraguas 31
- frazeologie 32
- cvičení 13 33
- vocabulario 34

LEKCE 4

- ¿Sabías que…? 35
- 1.Un paseo por el centro de la ciudad 36
- 2. Por favor, ¿hay una cafetería por aquí? 37
- 3. Por fin estamos en nuestra propia casa 38
- 4. En la ciudad 39
- frazeologie 40
- cvičení 3 41
- vocabulario 42

REPASO I – Bienvenidos a España 43

- frazeologie 44

LEKCE 5

- ¿Sabías que…? 45
- 1. ¿Cómo es tu mejor amigo? 46
- 2. Alicia es una chica muy divertida 47
- 3. Este es Esteban 48
- 4. Historia de Mayra, una golondrina olvidadiza 49
- frazeologie 50
- cvičení 14 51

LEKCE 6

- ¿Sabías que…? 52
- 1. Un día con Amelia 53
- 2. Historia de Tania, una ballena tímida 54
- frazeologie 55
- cvičení 8 56

LEKCE 7

- ¿Sabías que…? 57
- 1. Hoy puede ser un buen día 58
- 2. No encuentro mis gafas 59
- 3. Historia de Tico, un tiburón travieso 60
- frazeologie 61
- cvičení 10 62

LEKCE 8

- ¿Sabías que…? 63
- 1. ¿Qué estás haciendo? 64
- 2. No puedo coger el teléfono, porque me estoy duchando 65
- 3. Historia de Zula, un mosquito que no quiere usar gafas 66
- frazeologie 67
- cvičení 10 68
- cvičení 14 69

REPASO II – Viaje al Caribe 70

- frazeologie 71

LEKCE 9

- ¿Sabías que…? 72
- 1. Vamos de compras 73
- 2. ¿Qué vas a ponerte? 74
- 3. ¡Vaya problema con los regalos! 75
- frazeologie 76
- cvičení 15 77

LEKCE 10
- ¿Sabías que…? 78
- 1. Preparando la tortilla de patatas 79
- 2. ¿Qué pasa en la cocina? 80
- 3. Los mercados españoles 81
- frazeologie 82
- cvičení 13 83

LEKCE 11
- ¿Sabías que…? 84
- 1. En el restaurante 85
- 2. La alimentación en España 86
- frazeologie 87
- cvičení 10 88

LEKCE 12
- ¿Sabías que…? 89
- 1. Para movernos de un sitio a otro 90
- 2. Por favor, ¿para ir a la Puerta del Sol? 91
- frazeologie 92
- cvičení 11 93

REPASO III – Viaje a México y a América Central
- México 94
- América Central 95
- Nicaragua 96
- Panamá 97
- frazeologie 98

LEKCE 13
- ¿Sabías que…? 99
- 1. Buscando alojamiento 100
- 2. En la estación de trenes 101
- 3. Turistas en España 102
- frazeologie 103
- cvičení 13/1 104
- cvičení 13/2 105

LEKCE 14
- ¿Sabías que…? 106
- ¿Qué pasó anteayer? 107
- frazeologie 108
- cvičení 11 109

LEKCE 15
- ¿Sabías que…? 110
- 1. El invento de Aurelia 111
- 2. Nos conocimos cuando estaba estudiando en Roma 112
- 3. Vamos a la montaña 113
- frazeologie 114
- cvičení 14 115

LEKCE 16
- ¿Sabías que…? 116
- 1. ¿Hasta cuándo piensas quedarte a vivir con nosotros? 117
- 2. ¿Independizarse o no? 118
- frazeologie 119
- cvičení 13 120

REPASO IV – Visitando Venezuela, Colombia, Ecuador, Perú y Bolivia
- Venezuela 121
- Colombia 122
- Perú 123
- Ecuador 124
- Bolivia 125
- frazeologie 126

LEKCE 17
- ¿Sabías que…? 127
- 1. En una agencia de viajes 128
- 2. ¡Apaga ya el ordenador y a dormir! 129
- frazeologie 130
- cvičení 14 131

LEKCE 18
- ¿Sabías que…? 132
- 1. No puedo moverme 133
- 2. En la consulta del médico 134
- frazeologie 135
- cvičení 10 136

LEKCE 19
- ¿Sabías que…? 137
- 1. ¿Trabajar o estudiar? 138
- 2. Buscando trabajo 139
- frazeologie 140
- cvičení 11 141

LEKCE 20
- ¿Sabías que…? 142
- 1. ¡Qué difícil es hablar el español! 143
- 2. La riqueza del idioma español 144
- frazeologie 145
- cvičení 9 146

REPASO V – Viaje al Cono Sur
- Argentina 147
- Chile 148
- Uruguay 149
- Paraguay 150
- frazeologie 151

Úvodem

Španělština je jedním z nejrozšířenějších jazyků na světě. Na žebříčku nejužívanějších jazyků zaujímá po čínštině a angličtině třetí místo. Mluví se jí ve Španělsku, Latinské Americe a díky hojnému počtu hispánského obyvatelstva také v USA.

Existují rozdíly mezi španělštinou v Evropě a v Latinské Americe, a to i mezi jednotlivými zeměmi. Týkají se především výslovnosti, některých gramatických jevů a intonace, ale nebrání porozumění. Tato učebnice vychází z evropské španělštiny a na největší rozdíly vás vždy upozorníme.

Přízvuk

Začneme přízvukem, který je ve španělštině velice důležitý. Spočívá ve zdůraznění slabiky, na které leží (pozor, jedná se skutečně o důraz, nikoliv o délku samohlásky). Pravidla pro postavení přízvuku jsou velmi jednoduchá:

- u slov zakončených na **SAMOHLÁSKU + SOUHLÁSKY -N, -S** leží přízvuk na předposlední slabice (Caro**li**na, **A**na, ori**g**en, C**a**rlos)
- u slov zakončených na **SOUHLÁSKU S VÝJIMKOU -N, -S** stojí přízvuk na poslední slabice (fenomen**al**, fel**iz**, profes**or**, abr**il**)
- **vymyká-li se** přízvuk těmto **dvěma pravidlům**, pak je **nepravidelný** a musí se **označit** (capit**á**n, dif**í**cil, t**í**pico, avi**ó**n)

POZOR: Abychom dobře spočítali slabiky a správně položili přízvuk, je nutné vědět, že **jednoduché samohlásky** jsou stejné jako v češtině (a, e, i, o, u), ale dělí se na **silné** (**a, e, o**) a **slabé** (**i, u**). Setkají-li se **dvě silné samohlásky**, tvoří **dvě slabiky** (te-**a**-tro, ca-c**a**-o), zatímco spojením **slabé a silné** nebo **dvou slabých** vzniká **dvojhláska,** a tudíž **jedna slabika**. Stojí-li **dvojhláska** v **přízvučné slabice**, je **přízvuk** na **silné** (Bu**e**-nos **A**i-res, b**a**i-le, Di**e**-go), u **dvou slabých** je přízvuk na **druhé** (Su**i**-za). Dvojhláska zaniká, je-li **přízvuk nepravidelný** a stojí na **slabé** samohlásce (Ma-**rí**-a, an-to-lo-g**í**-a). Ve španělštině existují také **trojhlásky**, které tvoří vždy **jedna silná** a **dvě slabé** samohlásky (lim-p**iái**s, con-ti-n**uái**s).

V některých případech grafický přízvuk rozlišuje dvě stejně znějící slova: **sí** (ano) x **si** (jestliže), **tú** (ty) × **tu** (tvůj).

Je důležité přízvuk natrénovat a nebát se přízvučnou slabiku zdůraznit.

1. Podtrhněte si dle poslechu přízvučnou slabiku a slova několikrát zopakujte. 1

profesor, Francia, Carolina, Rafael, Silvio, elefante, oportunidad, Carlos, Carmen, Praga, Madrid, Silvia, mañana, cuarto

2. Následující slova mají nepravidelný přízvuk. Poslechněte si je, přízvuk označte a pak je několikrát přečtěte. 2

Martin, fisica, autobus, Canada, cafe, funcion, interes, numero, opera, practico, salon, telefono movil, tipico

3. Českým studentům dělá někdy potíž rozhodnout, kde klást přízvuk u slov zakončených na -ia. Nabízíme vám jednoduchou pomůcku: pokud není přízvuk označený (María), pak je na předposlední slabice od konce. Vyzkoušejte si to na následujících slovech a správnou výslovnost si ověřte podle nahrávky. 3

Brasilia – María – democracia – filosofía – Alemania – economía – Silvia – sangría – historia – monarquía – Italia – lotería

Výslovnost 4

Samohlásky

Samohlásky se vyslovují stejně jako v češtině, výjimkou je pouze písmeno y.

y Jako samostatné slovo má význam spojky *a* a vyslovuje se jako **[i]**: Pablo y Laura. Na konci slov a před samohláskou zní jako české **[j]**: rey, ley, ayuda, mayo.

Souhlásky

b, v Jejich záměna v písmu je považována za hrubou chybu, nicméně vyslovují se stejně.

1. **Po pauze, na začátku slova a po m, n** se vyslovují jako české **[b]**: Brasil, Silvia, Barcelona, tranvía, bombón, verso, vino, violento.
2. **V jiné pozici** se pouze blíží českému **b**: rty se lehce přiblíží, ale nedovřou a štěrbinou mezi nimi prochází vzduch (jako bychom chtěli něco pofoukat): Cuba, laberinto, cabeza, móvil, provocar.

c

1. **Před souhláskou, na konci slova a před a, o, u** se vyslovuje jako české **[k]**: claro, clínica, crítica, cómic, calor, Colombia, curso.
2. **Před e, i** zní **jako neznělá** hláska: špička jazyka se dotkne horních zubů a v této poloze vyslovíme **[θ]** (jako bychom si trochu šlapali na jazyk): centro, Celia, circo, cine, receta, Cervantes, ciencia, ciclo, comercial. V Latinské Americe se vyslovuje jako české **[s]**.

ch Ve španělských slovnících je řazeno pod c a vyslovuje se jako české **[č]**: Chile, Chequia, checo, chico, chicle.

d Má trojí výslovnost:

1. **Po pauze na začátku slova a po l, n** se vyslovuje jako české **[d]**: drama, dólar, caldo, condolencia, independencia.
2. **Uprostřed slova** se vyslovuje tak, že se špička jazyka přiblíží k horním zubům a v této poloze vyslovíme **[đ]**: boda, moda, adecuado, odio, dedo, Fidel.
3. **Na konci slova** téměř zaniká: facultad, universidad, natalidad, Madrid, David.
4. Ve skupině *di* se vyslovuje vždy tvrdě: difícil, dialecto, diciembre.

f Vyslovuje se stejně jako v češtině: festival, fiesta, frío, fácil, frigorífico.

g **1. Před e, i** se vyslovuje zhruba jako české **[ch]**: ángel, geología, ligero, original, mágico, lógico.

2. Na začátku slova, před a, o, u nebo souhláskou, ale také po souhlásce n se vyslovuje jako české **[g]**: orégano, gótico, tango, Gustavo, grafología, gloria, gracias, migración.

3. Nachází-li se **v jiném postavení,** vyslovuje se oslabeně **jako hrdelní hláska**: Bogotá, agotado, luego, mago.

4. Ve skupině **gue, gui** se čte jako **[ge]**, **[gi]** (hláska *u* pouze brání výslovnosti *che*, *chi*): Miguel, guía, Guillermo, enseguida, guion.

5. Güe, **güi** vyslovujeme jako **[g^{u}e]**, **[g^{u}i]**: vergüenza, antigüedad, cigüeña.

6. Gua, **guo** vyslovíme **[g^{u}a]**, **[g^{u}o]**: lengua, guapo, agua, antiguo.

h Nevyslovuje se vůbec, ať stojí na začátku či uprostřed slova: hambre, historia, hotel, hamburguesa, alcohol, exhalación, inhumano, prohibición.

j Vyslovuje se jako české **[ch]**: junio, Julio, José, ajo, fijo, jefe.

k Výslovnost je stejná jako v češtině. *K* se vyskytuje ve španělštině pouze ve slovech cizího původu: kilo, kiwi, kung fu.

l Má stejnou výslovnost jako v češtině: malo, laboratorio, león, libro.

ll Ve slovnících bývá řazeno pod písmenem *l*.
Vyslovuje se jako české **[j]**, pouze v některých latinskoamerických zemích (Argentina, Uruguay) se jeho výslovnost podobá českému **[ž]**: bello, maravilla, millón, paella, Mallorca, Sevilla.

m Výslovnost je stejná jako v češtině: menú, América, emoción, madre, memoria.

n Vyslovuje se stejně jako v češtině, pouze před před *b, p, v* má výslovnost **[m]**. Ve skupině *ni* se vyslovuje vždy tvrdě: negativo, normal, tranvía, en Barcelona, nicotina.

ñ Rovná se českému ň: dueño, niño, España.

p Má stejnou výslovnost jako v češtině: pan, pirata, protección, problema.

q Stojí vždy ve spojení se samohláskou *u* (-qu-) a celá skupina se čte **[k]**: líquido, Chequia, máquina, Quijote, queso, parque.

r **1.** Vyslovuje se stejně jako v češtině, vyskytuje-li se **uprostřed slova** (nikoli po *n, l, s*) nebo **na konci slova**: Carlos, Marta, antropología, licor.

2. Na začátku slova a po l, n, s se vyslovuje jako vícekmitové [rr] (asi jako v českém brr, hrr, vrr): Roberto, rápido, rico, renta, Enrique, alrededor, israelí.

3. Má-li se vyslovovat vícekmitově uprostřed slova a po jiných hláskách než *l, n, s*, píšou se dvě r: corrida, horror, terrible, correcto, corrupción.

R a **rr** jsou tedy dvě významotvorné hlásky: pe**r**o *(ale)* × pe**rr**o *(pes)*.

s Je podobné českému, ale nezní tak ostře: sofá, súper, sombrero, sintético, tesis, brisa, presidente, música, simpático, cosa, casa.

t Zní stejně jako v češtině. Vyslovuje se tvrdě ve slabice *ti*: tierra, textil, antipático, Titicaca.

x Má stejnou výslovnost jako v češtině: anexo, texto, saxo, exhibición. Vyslovuje se jako **[ch]** ve slovech dochovaných z dob, kdy se hláska *ch* psala *x*: México, mexicano, Oaxaca.

z Vyslovuje se jako *c* před *e, i*, tedy jako **[θ]**: plaza, zoológico, zumo, organización, Zaragoza, azúcar. V Latinské Americe se čte jako [s].

4. Ještě než se pustíte do procvičování výslovnosti, nabízíme opět malou pomůcku. Češi často váhají, jak správně číst písmeno g v různých hláskových kombinacích. Stačí si zapamatovat následující sérii spojení, třeba vám pomůže i zhudebněná verze. 5

ga – go – gu – ge – gi – gue – gui – güe – güi – gua – guo – guay

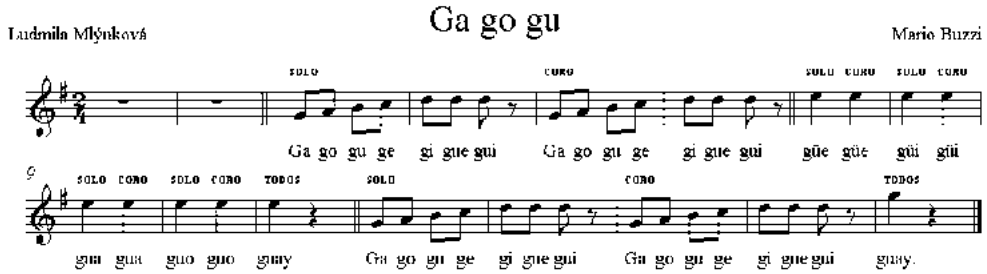

5. Přečtěte se správným přízvukem a výslovností následující slova. Při nácviku vám pomůže nahrávka. 6

b, v versión, vida, invierno, investigación, libre, Bilbao, La Habana, Caribe, cable, bueno, avenida, vanguardia, vegetación, vicepresidente, Viena, vitamina, absurdo, vino, Venezuela

g, j extranjero, frigorífico, gastronomía, grupo, inaugurar, Japón, Jorge, langosta, lugar, mejor, genial, geografía, organización, gobierno, gazpacho, Gibraltar, gótico, gusto, magia, bilingüe

c, ch tecnología, fecha, lección, Chequia, escuela, cuidado, ciudad, espectáculo, escritor, ciencia, ciencia ficción, cebolla, cocina, escena, reciclaje, situación, chico, cuatro, delincuente

q mantequilla, mosquito, parque, máquina, monarquía, pequeño, Quijote, marquesa, Quito

s, z voz, zona, feliz, fraseología, marzo, escasez, universidad, presidente, Brasil, música, simple, cruz, sol, ozono, fase

r, rr , ll territorio, rico, irresponsable, tortilla, tragedia, vainilla, estrella, lluvia, rector, región, reportaje, correcto, orgullo, romántico, silla, currículo, ridículo, rápido, pero

di, ti, ni diferente, indiscutible, discriminación, antipático, típico, diploma, mínimo, mítico, niño

ostatní exposición, exclusivo, éxito, humor, China, marihuana, muy, mucho, Toledo, huevo, helicóptero, hermano, hijo, expedición, mayo, rayo

Alfabeto español /Španělská abeceda/

7

a	b	c	d	e	f	g	h	i
a	*be*	*ce*	*de*	*e*	*efe*	*ge*	*hache*	*i*

j	k	l	m	n	ñ	o	p	q
jota	*ka*	*ele*	*eme*	*ene*	*eñe*	*o*	*pe*	*cu*

r	s	t	u	v	w	x	y	z
erre	*ese*	*te*	*u*	*uve*	*uve doble*	*equis*	*ye*	*zeta*

Dokážete nyní vyhláskovat své jméno a příjmení?

LECCIÓN UNO

1 Hola, yo soy Mario

la cerveza	la fiesta
el vino	el bar
bailar	el café
el tango	el amigo
la salsa	simpático

Určitě jste se už s některými slovíčky setkali, jen jste možná nevěděli, že jsou ze španělštiny, a nebyli jste si jistí výslovností. Na konci této lekce už je budete umět i používat a také se dokážete představit a říct o sobě to nejdůležitější.

Věděl/a jsi, že…

španělsky mluví 440 milionů obyvatel 21 zemí na třech kontinentech? Španělsky mluví také 48 milionů obyvatel Spojených států amerických, kteří jsou hispánského původu.

¿Sabías que…

8

el español cuenta con 440 (cuatrocientos cuarenta) millones de habitantes de 21 (veintiún) países situados en tres continentes? Hablan español también 48 (cuarenta y ocho) millones de habitantes de Estados Unidos de América que son de origen hispano.

D diálogos y textos

1. Hola, yo soy Mario. 9

– Hola, ¿cómo te llamas?
– Yo soy Cristina. ¿Y tú?
– Yo soy Mario, encantado. ¿De dónde eres, Cristina?
– Soy de Sevilla, de España. ¿Y tú?
– Yo soy de Buenos Aires, de Argentina.
– Ah, ¿sí? Buenos Aires es una ciudad muy grande, ¿verdad?

2. En la fiesta 10

– Hola, Sandra, ¿qué tal?
– Hola, Javier, bien, gracias. ¿Tomamos algo?
– Sí, claro. Yo, un vino tinto. ¿Y tú?
– Un café. Oye, ¿qué música es?
– Es un tango argentino. ¿Te gusta?
– Sí, mucho.
– ¿Bailamos?
– Con mucho gusto.

Předcházejícím dialogům jste určitě bez problémů porozuměli. A co tento?

3. ¿Qué es? 11

– ¿Qué es?
– Es una foto de Praga.
– ¡Qué belleza! ¿Y la chica? ¿Quién es?
– Es mi amiga Petra. Es muy simpática y divertida.
– ¡Qué guapa! ¿Es checa?
– Sí, pero habla español muy bien.
– ¿Trabaja o estudia?
– Estudia Historia en la universidad.

4. ¿Ser o no ser? 12

¡Vaya pregunta! Ser, sin duda, porque es maravilloso ser Mario o María y no importa si eres checo, español o mexicano, si eres de Praga, de Sevilla o de Buenos Aires, no importa si eres guapo o feo, alto o bajo, inteligente o tonto, no importa si eres estudiante o profesor, si trabajas como asistente social, camarero o periodista. ¿Por qué no importa? ¡Porque ser es fenomenal!

Slovíčka z této lekce najdete ve slovníčku Vocabulario na str. 243. Jejich výslovnost si můžete ověřit na CD (stopa 16).

F fraseología

13

¡Hola!	*Ahoj!, Nazdar! (pouze při setkání)*
Buenos días.	*Dobrý den. (zhruba do 14 hod.)*
Buenas tardes.	*Dobré odpoledne.*
Buenas noches.	*Dobrý večer. / Dobrou noc.*
Hasta luego.	*Nashledanou.*
Hasta mañana.	*Nashledanou zítra.*
Adiós.	*Sbohem. (na rozdíl od češtiny běžně používaný pozdrav)*
Chao.	*Čau. (jen při loučení)*
¿Qué tal?	*Jak se máš/máte?*
Bien, gracias.	*Díky, dobře.*
¿Cómo te llamas?	*Jak se jmenuješ?*
Me llamo Ricardo.	*Jmenuji se Richard.*
Permítame presentarme.	*Dovolte mi, abych se představil/a.*
Mi nombre es Cristóbal Colón.	*Jmenuji se Kryštof Kolumbus.*
Encantado.	*Těší mě. (muž)*
Encantada.	*Těší mě. (žena)*
Gracias.	*Děkuji.*
De nada.	*Není zač.*
¿Qué haces?	*Co děláš?*
¡Vaya pregunta!	*To je ale otázka!*
¡Oye!	*Hele. / Poslyš. (k upoutání pozornosti)*
Claro.	*Jasně./Samozřejmě.*
¿Te gusta?	*Líbí se ti?*
Con mucho gusto.	*Velmi rád/a.*
¡Qué belleza!	*To je (ale) krása/nádhera!*
¡Qué guapa!	*Ta je hezká!*
No importa.	*(To) nevadí. / Na tom nezáleží.*
¿Hablas español?	*Mluvíš španělsky?*
Sí, un poco.	*Ano, trochu.*
No.	*Ne.*
¿Verdad?	*Že (ano)?*

G gramática

1. Osobní zájmena

yo	já	**nosotros, nosotras**	my
tú	ty	**vosotros, vosotras**	vy
él	on	**ellos**	oni
ella	ona	**ellas**	ony
usted (Ud.)	Vy	**ustedes (Uds.)**	Vy

Používání zájmen ve španělštině je podobné jako v češtině. **Nemusíme je používat,** neboť osoba je zřejmá z tvaru slovesa. Klademe je **při důrazu** nebo **ve 3. osobě pro rozlišení.**

Él estudia, pero ella trabaja. *On studuje, ale ona pracuje.*

Zájmeno **vosotros, vosotras** se používá při oslovování více osob, kterým tykáme.

Mario y María, ¿vosotros estudiáis Historia? *Mario a Marie, vy studujete historii?*

Pro zdvořilé oslovování (české vykání) se ve španělštině používá pro jednu osobu zájmeno **usted,** které se pojí se slovesem ve 3. osobě jednotného čísla, a zájmeno **ustedes** se 3. osobou množného čísla. Tato zájmena se velmi často píší zkratkami **Ud., Uds.**, ale vždy se musí číst jako základní slovo (usted, ustedes).

¿Usted habla español?
Vy mluvíte španělsky?

¿Ustedes son de Argentina?
Vy jste z Argentiny?

2. Časování slovesa SER (být)

(yo)	**soy**	(nosotros, -as)	**somos**
(tú)	**eres**	(vosotros, -as)	**sois**
(él, ella, Ud.)	**es**	(ellos, ellas, Uds.)	**son**

Španělština má pro vyjádření českého BÝT dvě slovesa (SER a ESTAR) a jeden neměnný, neosobní slovesný tvar (HAY). Každé ze sloves se používá v jiných situacích. V této lekci se naučíme používat sloveso SER, které vyjadřuje **trvalé vlastnosti a vztahy** (udává se jím **povolání, národnost, původ, vlastnictví a rodinné vztahy**) nebo pouze konstatuje, **kdo to je, co to je.**

Sandra es estudiante.	*Sandra je studentka.*	Mi amigo es periodista.	*Můj přítel je novinář.*
María es guapa.	*Marie je hezká.*	Él es checo.	*On je Čech.*
Ella es de Argentina.	*Ona je z Argentiny.*	El bar es de Mario.	*Bar je Mariův.*
¿Qué es?	*Co to je?*	Es una foto de Praga.	*Je to fotka Prahy.*

Všimněte si, že v přísudku jmenném se klade blíže neurčené podstatné jméno, které vyjadřuje povolání, národnost apod., **bez členu** *(Sandra es estudiante. Él es checo.)*.

3. Časování sloves zakončených na -AR

Španělská slovesa se řadí podle zakončení v infinitivu do tří slovesných tříd:

1. třída	2. třída	3. třída
-AR	-ER	-IR

V této lekci se věnujeme časování sloves 1. třídy. Časujeme tak, že od infinitivu odtrhneme uvedené infinitivní koncovky a přidáváme koncovky pro jednotlivé osoby.

HABLAR (mluvit)			
(yo)	habl-**o**	(nostros, -as)	habl-**amos**
(tú)	habl-**as**	(vosotros, -as)	habl-**áis**
(él, ella, Ud.)	habl-**a**	(ellos, ellas, Uds.)	habl-**an**

Kromě pravidelných sloves existuje ve španělštině i řada jednotlivých nepravidelných sloves a také skupiny sloves, které mají vždy určitou stejnou nepravidelnost.

4. Zápor u sloves

Zápor u všech sloves se tvoří pomocí záporné částice **no**, která stojí před slovesem, ale na rozdíl od češtiny **se píše zvlášť**: **no hablo** (nemluvím), **no es** (není), **no somos** (nejsme) atd.

5. Člen u podstatných jmen

Španělská podstatná jména jsou jen **rodu mužského** nebo **ženského**. Obvykle u sebe mají člen, a to buď **člen určitý,** nebo **neurčitý.** S pravidly o používání členu se budeme seznamovat postupně. Obecně platí, že **člen neurčitý** používáme u podstatných jmen **zatím neznámých, blíže neurčených**, o kterých se dosud nemluvilo. Se **členem určitým** se používají podstatná jména **již dříve zmíněná, z kontextu známá nebo blíže určená** nebo také **názvy jedinečných jevů, předmětů nebo faktů** (el gobierno – *vláda*, el Sol – *Slunce*, el presidente – *prezident* apod.).

	člen určitý		**člen neurčitý**	
	mužský rod	**ženský rod**	**mužský rod**	**ženský rod**
jedn. číslo	**el**	**la**	**un**	**una**
mn. číslo	**los**	**las**	**(unos)**	**(unas)**

Má-li podstatné jméno v jednotném čísle u sebe člen neurčitý, v množném čísle bývá obvykle bez členu, neboť tvar členu v množném čísle nabývá významu **několik, nějací, někteří:**

Es un estudiante checo. → *Son estudiantes checos. / Son unos estudiantes checos.*

Je to český student. *Jsou to čeští studenti. / Jsou to nějací čeští studenti.*

6. Tvoření ženského rodu přídavných jmen

a) Přídavná jména zakončená v mužském rodě na **-o** tvoří ženský rod pomocí koncovky **-a**:

simpátic**o** → simpátic**a**

bonit**o** → bonit**a**

b) Přídavná jména zakončená v mužském rodě **na jinou samohlásku** než -o a většina přídavných jmen **zakončených na souhlásku** zůstávají v ženském rodě nezměněná:

inteligente → inteligente

fenomenal → fenomenal

Výjimku tvoří **přídavná jména obyvatelská a národnostní**, která tvoří ženský rod koncovkou **-a** i v případech, když jsou zakončena v mužském rodě na souhlásku:

español → española

francés → francesa

V Jazykovém koutku vás budeme upozorňovat na španělské jazykové jevy, které se liší od češtiny nebo jsou pro Čechy obtížné.

Jazykový koutek

- Jak jste mohli vidět v dialozích, ve španělštině se píší názvy národů a obyvatel vždy **s malými písmeny**:

  el checo (*Čech*), el mexicano (*Mexičan*), el español (*Španěl*) aj.

- **S velkým písmenem** se píší ve španělštině **názvy školních předmětů a studijních oborů**:

  Él estudia Historia, ella Medicina. *On studuje historii, ona medicínu.*

- Jak jste si jistě všimli, ve španělštině se označují **tázací a zvolací věty** i na začátku, a to **obráceným otazníkem a vykřičníkem** :

  ¿Te gusta? *Líbí se ti?*

  ¡Qué guapa! *Ta je ale hezká!*

  Tato znaménka se kladou na začátek oddílu, kde začíná vlastní otázka nebo zvolání:

  Hola, Sandra, ¿qué tal? *Nazdar, Sandro, jak se máš?*

- Podmětové **to**, v češtině velmi časté, **se ve španělštině většinou nevyjadřuje** vůbec:

  ¿Qué es? *Co je to?*

  ¿Quién es? *Kdo je to?*

  No importa. *To nevadí.*

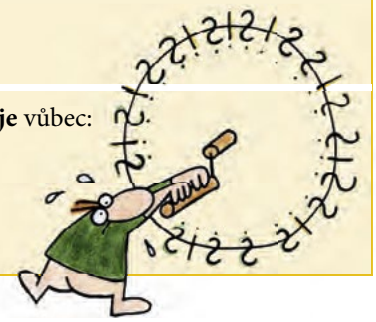

Užitečná spojení a vazby

V dnešní lekci se naučíme několik spojení se slovesem *ser.*

- **el mundo es un pañuelo**
  svět je malý (doslova: svět je kapesník)

  ¡Hola, Juan!
  ¿Qué haces en Barcelona?
  ¡La verdad es que el mundo es un pañuelo!

  Nazdar, Honzo! Co děláš v Barceloně?
  Svět je fakt malý!

- **ser todo oídos** *být jedno ucho, pozorně poslouchat*

  Oye, tengo una noticia para ti. ¿De verdad? Soy todo oídos.

  Poslyš, mám pro tebe novinku. Vážně? Jsem jedno velké ucho.

- **ser pan comido** *být (něco) hračka, být velmi snadné, být brnkačka*
  ¡Ánimo, que es pan comido! *Do toho, vždyť je to hračka!*

- **ser la oveja negra de la familia** *být černá ovce rodiny*
  Carlos bebe mucho, fuma, roba dinero a sus padres, en fin, es la oveja negra de la familia.
  Karel hodně pije, kouří, krade rodičům peníze, zkrátka a dobře je to černá ovce rodiny.

E ejercicios

1. Doplňte určitý i neurčitý člen.

1. …… chico **2.** …… estudiante **3.** …… foto 4……. periodista **5.** …… ciudad **6.** …… café

2. Doplňte podle nápovědy osobní zájmeno.

1. …… (*ona*) es periodista y …… (*on*) es camarero. **2.** Señor Gómez, ¿de dónde es …… (*Vy*)? – …… (*já*) soy de Chile. **3.** …… (*my*) trabajamos en Praga. **4.** ¿Dónde estudiáis …… (*vy*)? **5.** …… (*já*) tomo una cerveza. ¿Qué tomas …… (*ty*)? **6.** …… (*ony*) no bailan. **7.** ¿…… (*Vy*) son profesoras? – No, no, …… (*my*) somos estudiantes **8.** …… (*oni*) no son muy inteligentes.

3. Doplňte správný tvar slovesa *ser*.

1. ¿Tú …… de Madrid? – No, yo …… de Bilbao. **2.** Las checas …… muy guapas. **3.** Mi amigo Manuel …… español. **4.** Nosotras …… inteligentes y ellos …… tontos. **5.** ¿De dónde …… vosotras? – Nosotras …… de la República Checa. **6.** Javier …… feo, pero …… muy simpático. **7.** Yo …… guapa y divertida. **8.** ¿Qué ……? – …… una foto de mi amiga Clara. **9.** ¿…… verdad? – ¡Claro que no! **10.** ¿…… importante estudiar? – ¡Claro que sí!

4. Doplňte správný tvar slovesa.

1. Yo …… (estudiar) en la universidad y Laura …… (trabajar) en un bar. **2.** Nosotros …… (tomar) una cerveza y ellos …… (tomar) un café. **3.** ¿Qué …… (necesitar-tú)? – …… (necesitar-yo) hablar con Alejandro. **4.** Cristina, ¿por qué no …… (bailar-tú) con Miguel? – Porque no me gusta. **5.** Chicos, ¿…… (hablar-vosotros) español? – Sí, un poco. **6.** ¿Ustedes …… (trabajar) en Brno?

5. Převeďte do ženského rodu.

alto – ……, grande – ……, guapo – ……, español – ……, simpático – ……, fenomenal – ……, divertido – ……, importante – ……, bonito – ……, inteligente – ……, checo – ……, inglés – ……

6. Carmen si hrozně vymýšlí. Uveďte její tvrzení na správnou míru.

Carmen:

Soy estudiante. Estudio en la universidad. Soy muy alta y guapa. Soy muy inteligente y simpática.

A teď vy:

¡No es verdad! Carmen no es estudiante, es ……

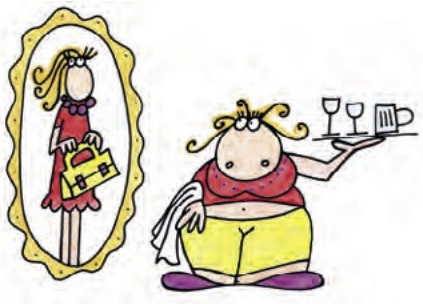

7. Poslechněte si nahrávku a odpovězte na otázky. V překladu nahrávek si můžete ověřit, zda jste správně porozuměli. 14

Hola, mi nombre es Daniel. Soy de España, pero estudio en Praga. Praga es muy bonita. También trabajo como camarero en un bar. No me gusta mucho, pero necesito dinero. Mi amiga Eva es checa, es muy guapa.

1. ¿De dónde es Daniel? **2.** ¿Es profesor? **3.** ¿Por qué trabaja en el bar? **4.** ¿Eva es de Chile? **5.** ¿Cómo es ella? **6.** ¿Y cómo es Praga?

8. A teď si procvičíme používání *muy* a *mucho*. Nezapomeňte, že *mucho* se používá se slovesem a *muy* stojí před přídavným jménem nebo příslovcem.

Karolína je moc hezká – ten kluk tancuje moc dobře – pánové, vy moc mluvíte – studovat španělštinu je moc zábavné – ta novinářka není moc sympatická – moc se mi to líbí – profesoři hodně pracují – Petr moc nestuduje

9. Zareagujte vhodně. 15

1. Hola, ¿qué tal? – ……

2. ¿Cómo te llamas? – ……

3. ¿Eres español? – ……

4. ¿Te gusta la cerveza checa? – ……

5. Gracias. – ……

6. ¿Hablas inglés? – ……

10. Rozšíříme si trošku slovní zásobu. Pokuste se zjistit v textech této lekce, jak se španělsky řekne:

obyvatel – kontinent – země – 1 milion – Spojené státy americké – původ – ovce – černý – rodina

11. Přeložte do češtiny.

1. Ahoj, já jsem Petr, jak se jmenuješ ty? **2.** Já jsem Sandra, těší mě. **3.** Vy jste Španělka? – Ne, já jsem z Guatemaly. **4.** Potřebuješ peníze? – To je ale otázka! **5.** Zatancujeme si? – Moc ráda. **6.** Kdo to je? – To je můj kamarád Pablo. Je Mexičan. – Mluví česky? – Ne. – To nevadí, já mluvím dobře španělsky. **7.** Líbí se ti Petra? – Ano, je moc hezká a sympatická. **8.** Kluci, potřebujete něco? – Ne, díky, nepotřebujeme nic.

12. Závěrečné cvičení je zcela na vás! Představte se svým spolužákům a využijte všechno, co jste se v této lekci naučili – třeba, že nejste černá ovce rodiny: ☺.

LECCIÓN DOS

2 Sin mi familia yo no soy yo

V minulé lekci jste se naučili představit se a říct něco o sobě.

Dnes si rozšíříme slovní zásobu na téma rodina a přátelé, takže popsat rodinné foto a kamarády už pro vás nebude problém.

Věděl/a jsi, že…

rozvod ve Španělsku byl legalizován až v roce 1981? Nicméně rozvod byl velmi dlouhým a komplikovaným procesem, který trval několik let. Teprve v roce 2006 byl přijat zákon, který velmi zjednodušil rozvody. Proto v tomto roce stoupl ve Španělsku počet rozvodů o 75 % v porovnání s předchozím rokem.

¿Sabías que…

17

el divorcio en España no fue legalizado hasta 1981? Sin embargo, el divorcio suponía un largo y complicado proceso que tardaba años. Hasta el año 2006 no se promulgó una ley que facilitaba mucho los divorcios. Por eso, aquel año el número de divorcios se incrementó un 75 % con respecto al año anterior.

D diálogos y textos

1. ¿Adónde vas? 18

– ¡Hola, Ricardo! ¿Adónde vas?
– Voy a casa de mis padres.
– ¿Tus padres no viven en Praga?
– No, viven en Brno. Ya son mayores y viven solos, así que voy a Brno cada fin de semana.
– Ah, pues buen viaje y saludos a tus padres.
– Gracias. Hasta el lunes.

2. ¿Quién es? 19

– Carolina, ¿quién es aquel chico alto y moreno? Me gusta mucho, es muy simpático y guapo.
– A mí no me gusta, porque es Carlos, mi hermano mayor.

3. ¡Qué difícil es aprender una lengua extranjera! 20

– ¿Qué te pasa, Alicia?
– Uf, creo que estudio demasiado. ¡Qué difícil es aprender una lengua extranjera! Aprendo nuevas palabras y estudio la gramática, escribo ejercicios, leo textos, escucho diálogos… pero cuando el profesor habla, no comprendo ni jota.
– No te preocupes, hermanita, creo que al principio siempre es así.

4. Sin mi familia yo no soy yo 21

Mi familia es grande. Tengo 3 hermanos – un hermano y dos hermanas. Mi hermano Alberto es mayor que yo y mis hermanas Elisa y Ana son menores. Alberto es médico, trabaja en un hospital. Elisa va al colegio, pero no le gusta nada. Sólo le interesan la moda y los chicos. Ana, que es la menor de nosotros, es todavía pequeña, tiene cinco años. Creo que es muy inteligente porque ya lee. Su mejor amigo es Héctor – nuestro perro. Van juntos al parque y pasan mucho tiempo fuera de casa. Regresan cuando tienen hambre y sed ☺. Nuestros padres trabajan en el extranjero así que soy yo quien manda en nuestra familia. Tenemos muchos tíos y tías, primos y primas. En verano vamos de vacaciones a casa de nuestros abuelos que viven en el campo y lo pasamos muy bien. Sobre todo yo, porque la abuela cocina para todos, las chicas van a pescar con el abuelo y yo descanso. Así es mi familia, a veces es un poco difícil tener paciencia con mis hermanos, pero es mi familia y sin ella yo no soy yo.

Slovíčka z této lekce najdete ve slovníčku Vocabulario na str. 244. Jejich výslovnost si můžete ověřit na CD (stopa 26).

F fraseología

22

Voy a casa de mis padres.	*Jdu/Jedu ke svým rodičům.*
¡Buen viaje!	*Šťastnou cestu!*
¡Saludos a tus padres!	*Pozdravuj/te rodiče!*
Hasta el lunes.	*Nashledanou v pondělí.*
Me gusta Madrid.	*Líbí se mi Madrid.*
Le gustan mis hermanas.	*Líbí se mu/jí/Vám moje sestry.*
No le gusta nada.	*Vůbec se mu/jí to nelíbí.*
A mí no me gusta.	*Mně se to nelíbí.*
¿Qué te pasa?	*Co ti je? / Co se ti stalo?*
¡Qué difícil es aprender una lengua extranjera!	*Jak je těžké naučit se nějaký cizí jazyk!*
No comprendo ni jota.	*Nerozumím ani ň.*
¡No te preocupes!	*Nedělej si starosti! / Buď v klidu!*
Siempre es así.	*Vždycky je to tak.*
Le interesa la moda y los chicos.	*Zajímá ji móda a kluci.*
Elisa va al colegio.	*Eliška chodí do školy.*
Pasan mucho tiempo fuera de la casa.	*Tráví mnoho času venku (mimo dům).*
Lo pasamos muy bien.	*Máme se moc dobře. / Užíváme si to.*

G gramática

1. Množné číslo podstatných a přídavných jmen

Množné číslo podstatných i přídavných jmen se tvoří:

a) koncovkou **-s**, jestliže je jméno zakončeno na samohlásku

la chica	→	las chica**s**
el checo	→	los checo**s**
simpático	→	simpático**s**

b) koncovkou **-es**, jestliže je jméno zakončeno na souhlásku

el señor	→	los señor**es**
el bar	→	los bar**es**
español	→	español**es**

2. Postavení přídavných jmen

Španělská přídavná jména stojí **většinou za podstatným jménem** a **shodují se s ním v rodě a čísle.**

un checo simpático	→	checos simpáticos
una ciudad bonita	→	ciudades bonitas
un estudiante fenomenal	→	estudiantes fenomenales
una chica inteligente	→	chicas inteligentes

3. Časování sloves 2. a 3. slovesné třídy

V 1. lekci jste se naučili časovat slovesa 1. slovesné třídy (zakončení na *-ar*), v této lekci se naučíte časovat slovesa 2. a 3. třídy, takže už zvládnete vyčasovat všechna španělská pravidelná slovesa v přítomném čase. Všimněte si, že koncovky pro všechny osoby 2. a 3. slovesné třídy jsou s výjimkou 1. a 2. osoby množného čísla stejné.

	2. třída -ER	**3. třída -IR**
	APRENDER (učit se)	**VIVIR (žít)**
(yo)	aprend-**o**	viv-**o**
(tú)	aprend-**es**	viv-**es**
(él, ella, Ud.)	aprend-**e**	viv-**e**
(nostros, -as)	aprend-**emos**	viv-**imos**
(vosotros, -as)	aprend-**éis**	viv-**ís**
(ellos, ellas, Uds.)	aprend-**en**	viv-**en**

4. Časování nepravidelného slovesa TENER (mít)

(yo)	**tengo**	(nosotros, -as)	**tenemos**
(tú)	**tienes**	(vosotros, -as)	**tenéis**
(él, ella, Ud.)	**tiene**	(ellos, ellas, Uds.)	**tienen**

Sloveso TENER se používá v celé řadě užitečných vazeb a spojení:

tener que + infinitiv	muset + infinitiv
tener (mucha) hambre	mít (velký) hlad
tener (mucha) sed	mít (velkou) žízeň

tener (mucho) frío	být *(někomu)* (velká) zima
tener (mucho) calor	být *(někomu)* (velké) horko
tener… años	být *(někomu)*… let/roků
tener tiempo para…	mít čas na *(něco/někoho)*
tener ganas de…	mít chuť / chtít se… *(něco dělat)*
tener razón	mít pravdu

Tienes que estudiar mucho.	*Musíš se hodně učit.*
Laura tiene mucho frío.	*Lauře je strašná zima.*
Tengo mucho calor.	*Je mi velké horko.*
Pablo tiene 8 años.	*Pavlovi je 8 let.*
No tienen tiempo para estudiar.	*Nemají čas na studium.*
No tengo tiempo para mis amigos.	*Nemám čas na své přátele.*
Ahora no tengo ganas de leer.	*Teď nemám chuť / se mi nechce číst.*
Los padres siempre tienen razón.	*Rodiče mají vždycky pravdu.*

5. Časování nepravidelného slovesa IR (jít, jet)

(yo)	**voy**	(nosotros, -as)	**vamos**
(tú)	**vas**	(vosotros, -as)	**vais**
(él, ella, Ud.)	**va**	(ellos, ellas, Uds.)	**van**

Sloveso „IR“ se většinou spojuje s předložkou **a**, která označuje směr pohybu. Vyskytuje se ale i v řadě jiných spojení.

ir a casa de…	jít/jet k někomu…
ir de vacaciones	jet na prázdniny/dovolenou
ir de excursión	jet na výlet

6. Přivlastňovací zájmena nesamostatná

Španělská přivlastňovací zájmena nesamostatná se používají vždy ve spojení s podstatným jménem, se kterým **se shodují v čísle, případně i v rodě.** Stojí vždy před podstatným jménem. Pokud stojí před podstatným jménem toto zájmeno, **u podstatného jména už není nikdy člen.**

mi *můj, má*	**nuestro, -a** *náš, naše*
mis *moji, moje*	**nuestros, -as** *naši, naše*
tu *tvůj, tvá*	**vuestro, -a** *váš, vaše*
tus *tvoji, tvoje*	**vuestros, -as** *vaši, vaše*
su *jeho, jej, Váš, Vaše*	**su** *jejich, Váš, Vaše*
sus *jeho, její, Váš, Vaše*	**sus** *jejich, Vaši, Vaše*

Ve španělštině musíme vždy při přivlastňování podmětu používat přivlastňovací zájmeno příslušné osoby (ve španělštině neexistuje univerzální přivlastňovací zájmeno *svůj, svá*):

Espero a mi amigo. *Čekám na svého přítele.*

7. Číslovky 1–10

1	**uno (un), una**	**3**	**tres**	**5**	**cinco**	**7**	**siete**	**9**	**nueve**
2	**dos**	**4**	**cuatro**	**6**	**seis**	**8**	**ocho**	**10**	**diez**

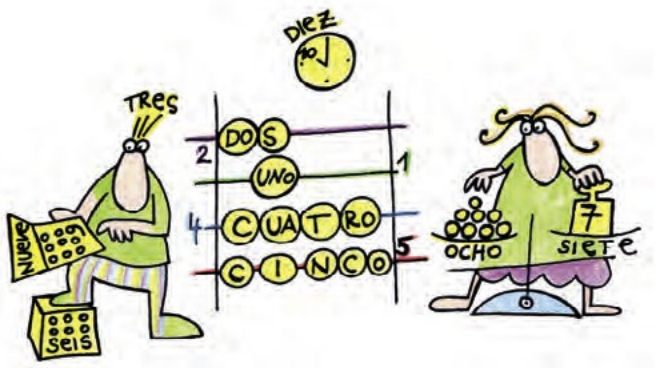

Pouze číslovka **uno, una** má zvláštní tvary pro mužský a ženský rod, ostatní číslovky mají shodný tvar pro mužský i ženský rod. Před podstatným jménem mužského rodu se **uno** zkracuje na tvar **un**:

Tengo un hermano.

Mám jednoho bratra.

Jazykový koutek

- Na rozdíl od češtiny se sloveso *tener* nepoužívá ve spojení „mít narozeniny“. Zapamatujte si proto tuto vazbu:

  ¿Cuándo es tu cumpleaños? *Kdy máš narozeniny?*

  Hoy es mi cumpleaños. *Dnes mám narozeniny.*

- Čechům dělá též problémy spojení „je mi/mu/jí… let“. Proto se hned teď naučíme obrat **tengo veinte años** *(je mi 20 let)*, ať už je vám patnáct nebo čtyřicet, protože vyšší číslovky budeme probírat v některé z dalších lekcí. ☺

- Již v 1. lekci jste se naučili, že *muy* se používá u přídavných jmen a příslovcí, zatímco *mucho* u sloves a podstatných jmen. K tomu musíme ještě dodat, že pokud je *mucho* ve spojení s podstatným jménem, stojí vždy před tímto jménem a chová se jako přídavné jméno, tzn. shoduje se jménem v rodě a čísle.

Carolina tiene muchos problemas.	*Karolína má hodně problémů.*
Rafael tiene muchas amigas.	*Rafael má hodně kamarádek.*
Laura es muy guapa.	*Laura je moc hezká.*
Habla muy bien inglés.	*Mluví velmi dobře anglicky.*

- U většiny rodinných vztahů se množné číslo mužského rodu dá použít jak k označení více jedinců stejného pohlaví *(los hermanos – bratři, los padres – otcové, los abuelos – dědečkové, los tíos – strýcové, los primos – bratranci)*, tak i označení páru *(los abuelos – babička a dědeček, los padres – rodiče, los hermanos – sourozenci, los tíos – strýc a teta, los primos – bratranec a sestřenice, los hijos - děti).*

Užitečná spojení a vazby

Některá spojení se slovesy *tener* a *ir*:

- **tener buena/mala pinta** *(hovor.) vypadat dobře/špatně*

  ¡Qué buena pinta tiene la ensalada! Pero tú tienes mala pinta.
  Parece que no duermes bastante.
  Ten salát vypadá dobře! Ale ty vypadáš špatně. Zdá se, že dost nespíš.

- **tener algo en la punta de la lengua** *mít něco na jazyku*

  ¿Cómo se llama ese señor? No lo sé, pero tengo su nombre en la punta de la lengua.
  Jak se jmenuje ten pán? Nevím, ale mám jeho jméno na jazyku.

- **ir a tomar una cerveza** *jít na pivo*

  Después del trabajo vamos a tomar una cerveza. *Po práci půjdeme na pivo.*

- **ir de juerga/copas** *jít na flám/tah*

  Hoy vamos de juerga/copas. Tengo que celebrar mi cumpleaños. *Dnes jdeme na flám. Musím oslavit své narozeniny.*

E ejercicios

1. Převeďte do množného čísla.

un bar –	una palabra –
una foto –	un perro –
un saludo –	una ciudad –
una tía –	un francés –
un profesor –	un señor –

2. Toto cvičení už bude trošku těžší. Vyberte z nabídky vhodné přídavné jméno, spojte je s podstatným jménem, doplňte člen a přeložte do češtiny.

divertido – simpático – importante – feo – pequeño – inteligente – checo – difícil – extranjero – moreno

…… chica ……	…… chico ……
…… lengua ……	…… periodista ……
…… camarero ……	…… historia ……
…… parque ……	…… gramática ……
…… señor ……	…… perro ……

3. A teď to vezmeme obráceně – přeložte do španělštiny.

cizí jazyky – těžká cvičení – nádherný týden – senzační prázdniny – hloupý kluk – zábavné texty – sympatická móda – hezké fotky – argentinské tango – snědé dívky – báječný víkend

4. Doplňte sloveso ve správném tvaru.

1. ¿Dónde …… (vivir-tú)? – …… (vivir-yo) en Toledo. ¿Y vosotros? – Nosotros …… (vivir) en Praga. **2.** Ricardo, ¿ …… (creer-tú) que es verdad? **3.** Chicos, ¿qué …… (estudiar-vosotros)? – …… (estudiar-nosotros) Economía. – ¿Y por qué Economía? – ¡Vaya pregunta! ¡Para tener mucho dinero! **4.** Cuando la profesora …… (hablar) español, no …… (comprender-nosotros) ni jota. ¡…… (tener-nosotros) que estudiar mucho! **5.** Ud. …… (trabajar) mucho. ¿Cuándo …… (descansar-Ud.)? – No …… (descansar-yo) porque no …… (tener-yo) tiempo para descansar. **6.** Clara, ¿por qué no …… (estudiar-tú) la gramática? – El problema es que no me gusta estudiar la gramática.¡…… (ser) muy difícil! **7.** ¿Qué …… (leer-Uds.)? – …… (leer-nosotros) un libro muy interesante.

5. Abyste si dobře zafixovali koncovky sloves, budeme v procvičování pokračovat. ☺ Doplňte tvar slovesa v otázce a odpovězte na ni.

tú **yo**

1. ¿Qué …… (escribir?) –…… un ejercicio.

2. ¿Qué lenguas …… (hablar)? – …… inglés y un poco de español.

3. ¿ …… (comprender) bien? – No …… bien.

4. ¿ …… (estudiar) o …… (trabajar)? – No ……, …….

5. ¿Cuándo …… (regresar)? – …… mañana.

6. ¿Qué …… (escuchar)? – …… música.

7. ¿Dónde …… (pasar) las vacaciones? – …… las vacaciones en casa.

8. ¿ …… (bailar) bien? – Claro que …… bien.

6. A teď zase obráceně. ☺

1. Proč nečteš? – Protože nerad čtu. **2.** Odkud jste *(vosotros)*? – Jsme z Brna, ale teď bydlíme v Praze. **3.** Myslím, že příliš mluvíš a málo pracuješ. **4.** Ničemu nerozumím. – Nedělej si strarosti, začátek je vždycky těžký. **5.** Proč netancujete *(Ud.)*? – Protože nemám s kým tancovat. **6.** Trávíme málo času s kamarády. **7.** Kdo velí v tvé rodině? – Maminka. ☺

7. Jak už jste zjistili při studiu gramatiky, slovesa *ir* a *tener* jsou opravdu velice užitečná, tak hurá na ně!

1. …… (ir-nosotros) a casa. **2.** …… (tener-tú) que descansar un poco. **3.** ¿ …… (ir-vosotros) a España en

verano? – No, en verano …… (ir-nosotros) a México. **4.** Julia, ¿ …… (tener-tú) hambre? – No, no …… (tener-yo) hambre, pero …… (tener-yo) mucha sed. **5.** Carlos no …… (tener-él) ganas de estudiar en la universidad. **6.** Mañana …… (ir-yo) de excursión a Pilsen con Olga, porque …… (tener-ellos) muy buena cerveza allí.

8. Teď by to chtělo malý oddech, *¿verdad?* Poslechněte si písničku o kuřátkách a doplňte chybějící slova. 23

Los Pollitos

Hola, ……los pollitos, pío, pío.
Los pollitos dicen pío, pío, pío,
cuando tienen ……, cuando tienen …… .
La gallina busca el maíz y el trigo,
les da la comida y les presta abrigo.
Bajo sus dos alas, acurrucaditos,
duermen los pollitos hasta el otro …… .
Mi … es la gallina, pío, pío, mi …… es el gallito, pío, pío.
Cuando se levantan, dicen mamaíta,
…… mucha hambre, dame lombricitas.

9. A teď zase do práce. Přeložte do španělštiny.

teď nemám čas – kam jdete, kluci? – jdeme k Monice – mami, pojedeme zítra na výlet? – to není pravda, nemáš pravdu – v létě nemám chuť se učit – kolik je ti let? – je nám strašná zima – moji rodiče musí hodně pracovat, protože já potřebuji hodně peněz – dnes se musím naučit 2. lekci – půjdeme na pivo? – to je ale vedro! – kdy máš narozeniny? – nemají na nic čas

10. V následujícím cvičení si procvičíme přivlastňovací zájmena, nejprve v krátkých spojeních a pak to zkusíme ve větách.

moji kamarádi – jeho sourozenci – náš dům – tvoje rodina – jejich šéf – Vaše město – vaši profesoři – jeho přítelkyně – její rodiče – náš pes

11. Máte přeloženo? Výborně! Zkuste teď doplnit přeložená spojení do vět. Určitě také zvládnete překlad do češtiny.

1. …… son médicos y trabajan en un hospital. **2.** ¿…… es grande? – Sí, somos muchos. **3.** …… son mayores que él. **4.** …… es extranjera, es muy guapa y ya habla bien checo. **5.** ¿Cómo es ……? – Es muy pequeña, pero me gusta mucho. **6.** Mañana voy de copas con …… . **7.** …… siempre tiene hambre. **8.** …… cree que trabajan poco, pero no es verdad. **9.** …… es fría, hasta en verano. **10.** ¿Todos …… son españoles? – No, una profesora es checa.

12. Poslechněte si následující dialog a pak odpovězte na otázky. V překladu nahrávek si můžete ověřit, zda jste správně porozuměli. 24

– Juan, qué mala pinta tienes, ¿qué te pasa?
– No sé.
– A ver, ¿tienes trabajo?
– Sí, tengo muy buen trabajo.
– ¿Tienes problemas con tu jefe?
– No, mi jefe es muy simpático.
– ¿Tienes dónde vivir?
– Bueno, vivo con mis padres, pero sí, tengo donde vivir.
– ¿Necesitas dinero?
– No, gano mucho dinero.
– ¿Tienes tiempo para tus amigos?
– Sí, tengo mucho tiempo para mis amigos, cada fin de semana vamos a tomar una cerveza.
– ¿Y tienes tiempo para tu novia también?
– El problema es que tengo muchas novias y no tengo tiempo para todas.

1. ¿Juan trabaja o estudia? **2.** ¿Cómo es su jefe? **3.** ¿Juan vive con su novia? **4.** ¿Por qué no necesita dinero? **5.** ¿Qué problema tiene Juan?

